

Aicina vēsturisko kūdras ieguves vietu
īpašniekus pieteikties bezmaksas teritoriju
izpētei

BEZMAKSAS IZPĒTE UN REKULTIVĀCIJAS PLĀNS VĒSTURISKO KŪDRAS IEGUVES VIETU ĪPAŠNIEKIEM

Pieteikšanās līdz 2025. gada 3. martam

✉ Saziņai: majja.rieksta@vidzeme.lv, t. 26099521

Rekultivācijas plānu izstrāde Latvijā tiek īstenota Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2012.-2027. gadam 6.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pārejas uz klimatneitralitāti radīto ekonomisko, sociālo un vides seku mazināšana visvairāk skartajos reģionos" pasākuma 6.1.1.1. "Atteikšanās no kūdras izmantošanas enerģētikā" projekta "Atbalsts vēsturisko kūdras ieguves vietu revitalizācijai" ietvaros.

Projektu ievieš Vidzemes plānošanas reģions sadarbībā ar Kurzemes, Latgales un Zemgales plānošanas reģioniem.

Vidzemes plānošanas reģions aicina privātpersonas un uzņēmumus, kuru īpašumā ir rekultivējamas vēsturiskās kūdras ieguves vietas, līdz 3. martam pieteikties bezmaksas teritoriju izpētei un rekultivācijas plānu saņemšanai. Rekultivācijas plāni tiks izstrādāti tikai tām teritorijām, kuru īpašnieki būs apstiprinājuši savu iesaisti, norādītajā termiņā parakstot ieinteresētības apliecinājumu.

Rekultivācijas plāns zemju īpašniekiem sniegs detalizētu informāciju par teritorijas pašreizējo stāvokli, piemērotākajiem atjaunošanas risinājumiem un iespējām teritorijas ilgtspējīgai izmantošanai nākotnē. Plānos būs noteikti konkrēti rekultivācijas pasākumi, to ieviešanas praktiskie soļi, īstenošanas izmaksu prognozes un siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazinājuma aprēķini.

Plānu sagatavošana tiks uzsākta 2025. gada 3. ceturksnī, taču jāņem vērā, ka aktivitātei atvēlētais finansējums ir ierobežots un plāni tiks izstrādāti rindas kārtībā. Būtiski atzīmēt, ka parakstot apliecinājumus, tas īpašniekiem neuzliek nekādas finansiālas vai juridiskas saistības.

Vienlaikus jāpiebilst, ka jau šobrīd ir zināms, ka nākamajos gados vēsturisko kūdras ieguves vietu īpašniekiem būs pieejams Taisnīgas pārkārtošanās fonda finansējums rekultivācijas pasākumu īstenošanai (apmežošana, aramzemju ierīkošana, liellogu dzērveņu un krūmmelleņu audzēšana, renaturalizācija, ūdenskrātuvju ierīkošana, daudzgadīgu zālāju izveidošana, kā arī paludikultūru audzēšana, t.i., kultivējamu augu stādījumu ierīkošana uz periodiski applūstošām vai mitrām kūdras augsnēm).

Teritoriju īpašniekiem finansējuma saņemšanai būs jāiesniedz projekta pieteikums, kura sagatavošanā būs noderīga rekultivācijas plāna izstrādes laikā iegūtā informācija, tādējādi ļaujot teritoriju īpašniekiem mērķtiecīgāk un ātrāk sagatavot projekta pieteikumu.

Četros plānošanas reģionos – Vidzemes, Kurzemes, Latgales un Zemgales plānošanas reģionā – inventarizācijas rezultātā ir apzināti vēsturisko kūdras ieguves vietu īpašnieki. Šobrīd viņiem tiek nosūtītas informatīvas vēstules ar aicinājumu parakstīt ieinteresētības apliecinājumus, lai eksperti varētu veikt izpēti darbus. Tomēr arī paši zemju īpašnieki aicināti sazināties ar plānošanas reģionu pārstāvjiem, lai saņemtu atbildes uz interesējošajiem jautājumiem un pieteiktos aktivitātēm.

Jau iepriekš vēstīts, ka vēsturiskās kūdras ieguves vietām ir raksturīgas paaugstinātas siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas, tāpēc teritoriju rekultivācija var sniegt vairākus būtiskus ieguvumus gan videi, gan īpašuma ilgtspējīgai apsaimniekošanai. Rekultivācijas pasākumi var būtiski samazināt emisijas, uzlabot zemes ekoloģisko stāvokli un radīt iespējas nākotnē teritoriju izmantot citiem mērķiem – saimnieciskai darbībai, rekreācijai vai dabas vērtību saglabāšanai. Šādi pasākumi paaugstina kopējo nekustamā īpašuma vērtību.

Rekultivācijas plānu izstrāde Latvijā tiek īstenota Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2012.-2027. gadam 6.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Pārejas uz klimatneitralitāti radīto ekonomisko, sociālo un vides seku mazināšana visvairāk skartajos reģionos” pasākuma 6.1.1.1. “Atteikšanās no kūdras izmantošanas enerģētikā” projekta “Atbalsts vēsturisko kūdras ieguves vietu revitalizācijai” ietvaros.

Projekta īstenošanas teritorijas ir atbilstošas Taisnīgas pārkārtošanās teritoriālajam plāna tvērumam, kurš nosaka Taisnīgas pārkārtošanās fonda finansējuma pieejamību Kurzemes, Latgales, Vidzemes un Zemgales statistiskajiem reģioniem saskaņā ar 2022. gada 25. novembrī spēkā esošo statistiski teritoriālo vienību nomenklatūras NUTS 3. līmenī. Projektā netiek ietvertas teritorijas, kas atrodas Rīgas un Jūrmalas valstspilsētās, Ādažu, Limbažu, Ogres, Ropažu, Ķekavas, Mārupes, Olaines, Salaspils, Saulkrastu, Siguldas un Tukuma novados.

Jautājumiem: Maija Rieksta, maija.rieksta@vidzeme.lv, 26099521.